

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dissapte 28 d' Octubre de 1899

Núm. 8401

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquina, carrer Junquera, 6.

No s'retornan los originals encara que no's publicin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 4
en províncies trimestre 3
Extranger y Ultramar 3.50
Anunciós, a prens convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS
XAROP SERRA

Oberta tota la nit

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Fàbrica de flors artificials

Maria Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta època hi ha un gran y variats surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments y altres objectes artístichs queien do dia de difunts, soien colocar sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

TAVELL I
Alta novetat en coronas de porcelana

S'e fan també tota classe d' inscripcions ab lletras brocadas, pintadas y de paper, destinades al propòsit objecte.

PREUS REDUITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motriu ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinaries condicions d'economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marxa silenciosa, gran llimpiesa, espat y reduxit y facilissim manat, ventatges difícils d'obtenir ab altres sistemes. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima.

Los gastos d'oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestes oficinas se facilitaran cuanta classe de datos sian necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la Electra Reusense, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Als governants d'Espanya

Lo Govern s'empunya en continuar la Historia d'Espanya.

Fa sigles que s'verifica la mateixa ley. Un poble subjecte á Espanya demana libertat á la «Madre patria» y la «Madre Patria» li nega; comensa la campanya y els governants espanyols comensan los atacs; dels atacs de paraula'n venen las amenasses, de las amenasses la repressió, de la repressió la guerra y la guerra acaba fatalment ab la independencia d'aquell poble.

No hi ha ni una excepció: á cada guerra de la independencia, un poble independent; á cada intent d'ofegar un poble naixent ab sànc, una nació que naix y s'encamina cap á novas vías més amples, menos tortuosas que les en què per desgracia va caminant fa sigles la infeliz Espanya.

Aquesta ley històrica que comença á Fièdes segueix á Portugal, á Itàlia y á Amèrica, s'ha continuat ara á Cuba, Puerto Rico y Filipinas.

Aqueixos pobles, com nosaltres ars, demànavan llibertat pera moures, llibertat pera viure la vida civilizada, que no ha pogut ni podrà mai viure la herma y despoblada terra espanyola. Aqueixos pobles ja la volen continuar la vida comú ab los pobles espanyols ab tal de continuarhi dignament, conservant sa personalitat.

La que paga més contribució de la província.

Guano classe superior. — Id. de peix — Cascos d' arengada pera adops de las hortalissas.

Magatzém á Riudoms y á Reus Vilá, núm. 3.

litat, regintse per ses lleys, vivint sa propia cultura; ara mateix la premsa filipina retreya á la «Madre patria» que, per un xic de llibertat li hagueran donat molt més or del que cobrá per la venda de las islas.

Los pobles que han format part dels dominis espanyols, lo que no volgueren consentir, es continuar sofità la oligarquia històrica constant, sota'l Govern senda se solta, ple d'enganyos y mentidas en sus promeses. ple de horribles crims en sos actes d'energia; Gobern de neuròtic, ara débil tolerantho tot, ara crudel y despòtic volent ofegarlo tot en sanch.

La ley històrica s' repeteix ara, Demaném treure l' administració de nosaltres cabals de las mans pròdigas que 's malversan, demaném que se 'na reconegui'l dret á viure la vida propia, no la d'altri, y á Madrid ens execrar y á Madrid excitar el Gobern á que ns persegueixi, y fins los periódichs guerrers, los diaris dela que no venceren a Cuba ni a Filipinas, á que s' ofegui ab sanch nostras aspiracions.

Ab las promeses d'ahir hi segueix la mentida, als propòsits de satisfacció l' ofensa, avuy ab tant temps; Catalunya no es res en lo Gobern del Estat y à Ma-

Nosaltres hem donat lo crit d'alerta, nosaltres repetim. Avuy es possible deturar l'onada que creix, demà no.

Recordi'l Gobern las manifestacions francesistes d'ara fa poch; recordi les insinuacions de la premsa europea en l' acabament de la guerra ab los Estats Units; estudihi l' Estat del esperit català.

Lo Gobern es possible que després d' aquests recorts y d' equest estudi 's decideixi á continuar los desacerts tradicionals.

Però nosaltres preguntarem després d' això: «No hi ha á Espanya ningú allisonat pels darrers desastres? Vegi'l més alt poder del Estat, vegi que li cal fer pera deturar lo cumpliment de la fatal ley històrica.

JOSEPH PUIG CADAFALCH.

Cambra de Comers de Reus

EXCM. SENYOR:

Per Real decret de 3 de Mars de 1898 se fixan en 6 pessetas per quintà métrich lo dret que havia d'aduir pera lo blat á las importacions á Espanya, decret que fou ratificat per la Lley de 20 de Maig següent. Suspesta per dita Lley la exació dels drets d' aranzel pera'l blat, per Real ordre de 12 d' Agost següents' exigiren novament á rabió de 6 pessetas los 100 kilògrams.

Partint d'aquest tipus s'han realisat totas las transaccions fins a la fetxa. Pero per Real ordre de 27 de Setembre últim s' estableixen los drets que en l'actual aranzel d' importació té establert lo referit aranzel ó sian vuit pessetas los 100 kilògrams, que s' cobraran á tots los carregaments de blat, procedents del exterior que arribin als ports de la Península després del dia 30 de Setembre últim;

Lo comera d' importació de blats, rebé ab natural sorpresal' últim decret, no perque restablís los antics drets, sino perque s'manava cobrar l' augment pera los blats arribats després de 30 de Setembre, això es, als tres dies de publicat lo decret y quan no hi havia manera de conéixer al embarcar lo blat, s'ó al sortir les naus del port d'embarch.

Per això aquesta Cambra de Comers pregá á V. E. lo dia 2 del corrent mes que 'ls auments de drets sobre cereals no gravessin las expedicions directes sortides dels punts de producció avans del dejuni de la publicació del decret en la «Gaceta».

Telegràficament s'ha servit contestar V. E. que no li es possible accedir als desitjos d'aquesta Cambra, la qual ab lo respecte degut, se permeterà insistir en la petició, exposant aquí les rahons en què funda sa

demandas, ratiolis que, naturalment, no podia enviar per telègrafo.

Per equitat en cassos semblants s'han atés les peticions d'aquesta índole perquè à tota operació mercantil procedeix un càlcul que s'funda en les necessitats del mercat, en lo preu del article y en los gastos de tota classe que l'mateix produueix. Y un augment de drets de dues pessetas en 100 kilògrams exigit de sopte quan la mercaderia estava ja venuda y s' havia calculat la operació baix lo tipo aranzelari de sis pessetas, es fer ineficàs tot càlcul, es cohibir lo comers d'importació y es denyar injustament los interessos de las classes mercantils.

Pera l'port de Tarragona serien un ó dos carregaments sortits de punts que per sa distància estan à cubert de la sospita de que sos introductors coneixian la nova disposició aranzelaria.

La navegació se fa directament y com precedeix à la nau conductora de la mercancía, lo pedido d'aquesta, la remesa de mostres y l'ajust de la operació de venta es clar que sens contrariar los eterns principis de justicia y equitat no es possible donar efecte retroactiu, que això significa, à una disposició aplicant-la a operacions ja acabadas y à mercaderias que arriban à Espanya per que regian al moment d'empendre lo viatge, unes disposicions que durant lo camí han sigut derogades.

Lo blat venut à un preu determinat, pagant era dos pessetas més los 100 kilògrams, no ja constitueix lo benefici mercantil, sino que produueix un verdader è irremediable perjudici pera l'receptor del blat que ja tenia venut.

Fundada en aquestas consideracions la Cambra de Comers de Reus suplica à V. E. se serveixi disponer que l'Real decret de 27 de Septembre útim no s'apliqui à las expedicions directas sortidas de punts de producció avans del dejuni de la publicació del expressat decret en la «Gaceta de Madrid», conforme equitativament s'ha fet en totes ocasions iguals.

Deu guardi à V. E. molts anys.

Reus 25 Octubre 1899.—P. A. de la J. D.—Lo President, Lluís Quer.—Lo Secretari general, Tomás Abelló.

Excm. Sr. Ministre d'Hacienda.—Madrid.

Perpinyà

L'auberge de la Rosa (Acabament)

Los esclats de las riatllas dels emigrats que menjaven à l'Auberge, quant se feya la parodia del Consul hidralgo de Perpinyà, feyan riurer de gust à madama Rosa y à Müssiu Joseph lo seu marit, qui del Auberge no'n era mes que una figura decorativa, y fins las minyonas que ns servian à taula reyan à mes no poguer. No m'va tocar m'ye de portarma al consell d'un kmòmetre de Perpinyà; encara que, un diumenge, va ser una casualitat que no m'agafessin. Sortia de bon matí del Auberge, y com de costum traspassava la plassa del Arsenal y per la vora de las murallas feya cap à la plassa Saint Jaques y pel portal de Canet prenja la ruta fins baix al faubourg, res vaig observar en tot aquest trajecte, pero en sent ès las nou que me'n entornava à Perpinyà vaig trobar la mestressa que n'baixava y m'crida ab uns ademans com si m'volgués donar una noticia molt interessant y va dirme ab son llenguatje rosellones:

—¿Sabes que sount piussat forssas de catalans avuy?—Y qui 'ls ha piussat, li digué—Lous gendarmes. Y be madama, à jo ma piussan pas; li vaig contestar—la bona senyora no voia que 'ns portessin à la frontera de Prussia ignorant que l'consul hidralgo ho feya pera explotar als emigrats més tonots, y ferlos hi donar una vintena de tranchs y acabaava la comedia. Donchs sí; al deixar la mestressa ja passat lo faubourg ella anà dret à la fàbrica y jo ruta amunt cap al poble vaig passar los pons llevadissos entrant à la plassa Saint Jaques ahont vaig trobar un xicot d'aquí la Selva que baixava tot esverat perque havian agafat los que menjavan allà ahont era ell.—Y bé que hi há?—li v'ig dir—y ell tot mirant per un costat y per l'altre me contestà que hi havia dispesas que 'ls havian agafat à tots y 'ls portavan à cal consul y que allà ahont ell era, no n' havia quedat cap del dispeser que hi havia hagut aquell demati.—Bé home, sembla que estiguis espatlat—li digui jo—Ca, no... pero... tot això m' ho deya reulant per tots costats y no deixant de vista los ponts llevadissos del Portal de Canet que afueixen à la Plassa de Saint Jaques disposita a passarlos ab quatre salts y pendre la ruta que per lo costat del Camp de Mart fa cap baix al faubourg.—Escolta—li digui—anembi fins allí al consulat à veure que hi ha? Va quedar un rato tot pensati y sense tornarme resposta, al cap de vali me diu—y si 'ns agafan?—ens tornaran à deixar—li vaig contestar.—Encara li vaig donar entenen de vindre ab mi, y deixant la Plassa de Saint Jaques varem entrar pels poms de carrers de la Pompe des Ullés; carrers estreits y entrecanys, sortint al darrera de la Plassa del Arsenal, y d'aquí al cap demunt del carrer de la Moneda d'ahont se veua una casa que al balcó del primer pis hi havia un pal ab un drap al cap demunt vermell y groc y unes bestias pintadas al mitj d'aquest drap, això's dona à comprender que allí hi havia lo Pansa, si be jo ja ho sabia que vivia per allí, baix al carrer dels gendarmes y tres ó quatre prèfugos ó desertors. —Y be; li vaig dir no sabs que tot això es una comedia? Lo que voi lo consul hidralgo son vint

franchs, pero nosaltres tenim de procurar no darli ni un céntim—Y no vos ha dit res la vostra dispesera? y si no vos ha dit res, se veu que te molt poca lletra menuda, donchs li faltará tota la que sobra à Madama Rosa, la propietària del Auberge del carrer de la Presó. Li vaig explicar los actes que tenia aquesta comedia y ja més tranquil, ell va marxar pel costat del Arsenal, y jo per lo mateix carrer de la Moneda veig entrar al de la Presó, fins al Auberge.—Y perquè?—me digué—perque la police y tons gendarmes viuran à pinass. Una riatlla s'va fer petat al sentir aquestas paraules que va durar una bona estona, y jo pensava: ¡Ah que 'n vol dir de coses aquesta riatlla! Jo anava tent l'orni y dihentli: m'han dit que 'ns enmenerant à la frontera de Prussia. ¡Oh y feu pas atenció, vous pinssarán pas, à lous que vous restauren açi. Y per això, ja m' ho pensava de la mateixa manera; que deis que manjavam à l'Auberge de la Rosa no sefan à ningú perque suposavam tots que Madama Rosa hauria fet alguna visita per tot lo que li pogués succehir en aquell hidralgo que tenia al balcó, segons quins dias, un drap al cap demunt d'un pal, y que hi havia bestias pintadas al mitj del drap. Com Madama Rosa la sabia molt llarga tenia por que 'ls que menjaven à l'Auberge no se'n anessim à travallar en altres pobles, lo que hauria motivat que hagués deixat de ser lo tan anomenat Auberge de la Rosa y desfet per sempre mes lo Coro dels Emigrats.

En los anys que han passat, ¿qué's deuenet ha ver fet de tots aquells que menjaven à l'Auberge? A guns potser son ja à la eternitat, y altres que hem doblat los anys, y altres que als últims d'aquest Jurat que era à Perpinyà los vaig trobar casats ab catalanes de França.

Y al carrer de la Presó que en aquell temps que l'Auberge estava de moda sempre s'hi trobava gent, no hi vaig trobar ningú, fins lo sentinelha ha desaparegut, perque aquella presó ja no serveix, vaig entrar al carrer venint del costat del Arsenal semblava que era de nit me vaig parar al mateix portal del avans Auberge de la Rosa y al veure aquella soletat me va entristar al pensar la gresca que havíam fet en aquell pati quan eram à la emigració.

Las portes de dins estaven tancades las finestras dels primers pisos també, aquella taula llarga que en aquell moment se'm representaven totes aquelles escenes de bon humor que s'hi feyan tampoc hi era, ni aquell cercle de cadiras que sempre hi havia al seu entorn, y aixecant un poch lo cap vaig veure que també havia desaparegut del portal lo nom del «Auberge de la Rosa».

I. LLEVAT.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas del dia 27 d'Octubre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	758	87	'	3'5	Ras	
3 t.	758	86				

Horas d'obser	TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe can.	
9 m.	Sol. . 36	16	21	S.	Cumu.	0'3
3 t.	Sombra 27	24		S.		0'4

SESSIÓ del Ajuntament

Baix la presidència del senyor Alcalde don Pau Font de Rubinat y ab assistència dels regidors senyors Navàs (E), Vallvé, Pallejà, Jordana, Agudé, Serra, Vilella, Quer, Briansó, Guasch, Alimbau, Romero, Mayner, Navàs (J), Vergés, Artés, Amar, Casagualda, Nougués, Oliva, Muñoz y Sedó, celebrà ahir à la nit nostre Excm. Ajuntament la de segona convocatoria corresponent à la present setmana.

Quedà aprobada l'acta de la anterior.

Se donà compte de varis dictamens de particulars que quedaren aprobats.

La Corporació acordà ferse seu lo telegrama que l'senyor Alcalde envia al Foment del Travall Nacional de Barcelona, indicant que podria ser en nostra ciutat ahont se celebren lo meeting que aquella societat devia fer à Barcelona, y à la vegada que una comissió del Ajuntament assistis al acte.

Se donà compte d'un dictamen sobre la creació de algunes plassas de mitjans municipals pera la assistència dels pobres de nostra ciutat, à quin dictamen lo senyor Amar hi formulà un vot particular en contra que fou defensat pel mateix, exposant los motius que l'induïan à obrar això. Feren ús de la paraula en aquesta qüestió los senyors Vergés, Nougués, Quer, Briansó, Pallejà, Guasch, Jordana y Casagualda, y després de creures suficientment discutit aquest asumpto, s'acordà: Retirar lo senyor Amar lo seu vot particular y que l'dictamen passés de nou à la comisió corresponent pera ser informat de nou ab intervenció de quants senyors regidors tinguessin à bé pendent part.

Se llegí un altre dictamen sobre l'impost dels vins, quin assumptó s'tracta ja en altres dos sessions anteriors. Aquí l'senyor Nougués proposà una esmena augmentant lo dret de mistelas y alcoholos, deixant lo vi negre à 10 pessetas, que es lo preu que paga en la actualitat.

Lo senyor Sedó insistí en sa proposició de que 's rebaixés lo dret del vi à 5 pessetas, y passant à votació fou rebutjada la proposició d'aquest senyor regidor, quedant aprobada l'esmena del senyor Nougués. S'acordà declarar cessant al senyor Vilella del cárrec d'Administrador de Consums per impedirli la falta de salut continuar en lo lloc de son empleo y 's proposà que fos remplassat per lo senyor Huguet que interinament desempenya dit cárrec y nombrar pera'l de visitador à don Joseph Rafael Giménez. Aquests nombraments s'acordà que quedessin per vuit dies sobre la taula.

Lo senyor Pallejà demanà la construcció d'un pou à la Casa de Caritat, lo qual s'aprovà ab algunes observacions fetes pel senyor Alcalde.

S'acordà també donar les gràcies à totes las societats y quantas colectivitats han contribuït al lluïment de les últimes passades festes.

Y després de fer una proposició lo senyor Navàs (E) demostrant la conveniència de fer algunes reformes en lo Velòdromo d'aquesta ciutat costejades de fondos municipals, donà terme la sessió.

Ab pena y sorpresa hem llegit lo sueltó que ahir publica «Las Circunstancias», com ab sorpresa també, llegirem lo de la «Crónica Reusense».

Lo SOMATENT que cap llàs l'uneix ab lo senyor Vallvé se complau en fer públic que desde l'primer moment se mostrà contrari à la proposició, fets per un company de la «Crónica» per entendre que la falta del senyor Vallvé no exigia un acort tan radical, com va ser també lo primer en censorar lo que ocorregué al representant del «Diario de Reus» en lo Velòdromo la tarda del Carrousel.

Sempre 'ns tindrà al seu costat tots los companys de la premsa quan tractin de vindicar la seva dignitat ofesa, com així mateix acceptem la seva ajuda y apoyo pera l'dia que fossim nosaltres los agravists: mes lo nostre bon nom y sensatés exigeix madurar ben bé las resolucions avans de ferles públicas, pera evitar vinguin las rectificacions y las protestas enèrgicas.

«Las Circunstancias» sabia la nostra opinió en aquest assumptu y per lo tant devia consignarla.

Demà celebrarà sa fira anyal lo veí poble de la Selva, la qual promet ser molt lluhida, ja que tot l'element joie del poble s'ha unit pera donar forsa esplendor à aquestes fistes que passaven quasi desaparecudes, per aquest motiu s'ebem que son moltes las persones de nostra ciutat que pensan assistirhi.

Per la Cambra de Comers d'aquesta ciutat nos ha passat copia dels següents telegramas:

«Excm. Sr. President Foment Travall Nacional
Barcelona.

Aquesta Cambra protesta enèrgicament conducta govern central prohibint legítimes manifestacions y felicitacions calurosament comissió de sa digna presidència per valentia ab que reclama promeses incomplides.—President, Quer.—Secretari, Abelló.»

* * * «Paraíso.—Saragossa.

Junta Directiva d'aquesta Cambra de Comers reunida en sessió extraordinaria ha acordat protestar prohibició meeting Granada qual desatentada mida vulnera una de les més essencials prerrogatives Cambres de Comers y segueix sostinent radicalment acorts Assamblea Saragossa.—President, Quer.—Secretari, Abelló.»

Lo sorteig de la Loteria Nacional que s'ha de celebrar à Madrid lo dia 31 del actual, consta de dues series de 30.000 bitllets al preu de 30 pessetas cada un dividits en décims à 3 pessetas.

Los premis seran 1.500 pera cada sèrie, importants 630.000 pessetas.

Varis representants de associacions y diputats han acordat dirigir al President del Consell de ministres lo següent telegrama:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de ministros, Madrid.—Los que suscriben se han enterado con asombro de telegramas de esta publicados por la prensa de Barcelona, en los cuales se consigna como criterio del Gobierno de su digna presidencia, que los contribuyentes morosos son reos del delito de sedición y deben ser juzgados por Consejo de Guerra.

«Como entreambas cosas son contrarias à la Ley y atentatorias al sentido jurídico, los que suscriben creen cumplir un deber llamando la ilustrada atención de V. E. sobre aquellos conceptos por si considera del caso procurar sean desmentidos y rectificados en obsequio de la seriedad gubernamental y de la paz pública».—(Segueixen les firmas).

Lo dia 31 del corrent acaba lo plazo pera adquirir sens recàrrec les cédulas personals, sent probable se prorrogui l'temps d'adquisició per tot lo mes de Novembre.

Escriven de Barcelona:

«Això de fer bandos se va popularisant. Ja no es lo senyor Sanz y Escartín, qui 'n fa encastar per las cantonades. Ahir matí vegerem en diferents carrers d'aquesta ciutat uns bandos manuscrits ab viscas y mèris de color tan pujat, que no podem reproduir.

A Girona ha sigut ferit de dues punyalades lo geòrga de vigilància d'aquella província D. Florenci Ampu-

dia per l'ex-agent del cos Ferreol Bosch, qui fou detingut en l'acte.
L'estat del ferit es gravíssim.

Durant los últims dies del mes actual, les Diputacions provincials deuen redactar una memòria y es-tat semestral d' ingressos y gastos que deuen llegir en la primera sessió que celebrin en Novembre. En aquest mes los Ajuntaments deuen satisfacer a las Diputacions lo segon trimestre de la cuota que li hi correspondrà pagar.

Ahir se recaudaren per concepte de Consums pesetas 998'41.

Crónica teatral

«Los dos pilletes»

L'empresari de nostre Teatro Fortuny, imposant-se tota classe de sacrificis pera corresponder al favor que li presta nostre públic, ha volgut donarnos a conèixer aquesta obra tan sensacional, presentat ab una propietat que pocas vegadas, casi's pot dir may, hem vist en nostre teatre.

L'èxit que ha obtingut per totas parts aquesta obra sensacional, lo comprenem molt bé y 'l considerém justificat, no per lo seu mèrit literari, sino per la seva trama y las seves situacions d'un gran interès y una forsa dramàtica pasmosa. Per això sol se veu ben clara la seva procedència francesa ja que aquella gent son molta fisionons a les emocions fortes.

L'argument es lo següent: *Jorge de Kerler*, creu que la seva esposa (*Elena*) l'enganya, ja que li ha llegit unes cartas a ella dirigides, mes aquestes cartas no eran pera *Elena*, sino per una parenta seva que tenia relacions ab un militar. Aquestes cartas las portava un assistent del militar. Un dia aquest caygué de cavall y molt mal ferit lo portava a un hospital ahont espira, havent robat les cartas lo *Tio caracol*, un lladre que, junt ab un altre pillet, (*Claudinet*), se trobava també convalescent al hospital.

Lo *Tio caracol* s'entera que *Jorge* tenia un fill y va a robarlo, y *Jorge* protegeix lo robo ja que creu que aquell fill no es pas seu.

Lo *Tio caracol* va instruir-lo a *Fanfan*, lo nen robat, convertintlo junt ab *Claudinet* en instrument de sas fetxorias.

Los dos pillets s'han posat un efecte gran, estimaient com a germans y *Claudinet* que està malalt per la anèmia que va consumir la vida, rebocantament tota mena d'auxilis de son company d'infortuni.

Elena, va buscant sempre al fill perdut y la casalitat la porta al lloc on se troben los pillets y sent tanta compassió per aquelles criatures que 'ls ofereix la seva casa a París.

Ab això arriba *Jorge* y veu a *Elena*, després de molts anys d'ausència y sent desitj de recobrar també lo fill y per això va a trobar al *Tio caracol*.

Mentrestant, los dos pillets concertan per escapar d'aquell captiveri, y acceptar l'ofertiment que li ha fet *Elena*, mes com *Claudinet* no té prou forces per seguir a *Fanfan*, s'en va aquest sol prometent tornar a buscar al seu company.

Lo *Tio caracol* busca a *Fanfan* pera retornarlo al seu pare mijansant crescut rescat, mes no trobantlo y no volgut deixar escapar lo negoci, enganya a *Jorge* entregantli a *Claudinet*.

La calma s'estableix en aquella família, mes arriba una monja pera cuidar el pobre nen, y aquest regoneix en ella a *Sor Modesta* que 'l cuida en l'hospital, y per lo temps que dia la monja que no l'havia vist se descubreix que *Claudinet* no es pas lo fill buscat.

Lo pobre nen entén això y es víctima d'una desili-sió que conmou.

Jorge al veure que ha sigut enganyat surt disposit a retornar en busca de *Caracol*.

Arriba *Fanfan*, delmat per la fam y 'l fret, y 'ls dos companys d'infortuni s'abressan y 's petonejan ab la fusió d'una alegria que naix del cor.

Fanfan regoneix alguns detalls de la casa, per lo que *Elena* se convens de queesson fill. Mes aquest, sabent que pera fer la felicitat de sos pares faltan aquelles cartas robades en l'hospital y sabent shont les té guardades lo *Tio caracol*, surt quan es nit y tothom dorm, disposit a recuperarlas.

Jorge arriba a la barraca del *Tio caracol* y allí es víctima de les maldats d'aquella gent, tancantlo en un quart, mentres saben que per aquests encontorns volta *Fanfan* surten disposits a egafarlo pera cobrar de non lo rescat, deixant a la seva dona qu'està bo-rratxa per guardiana.

Mentrells ell son fora entra *Fanfan* y s'aprofita de la borratxera de la guardiana de las cartas y venent a son pare presoner lo deslliura dihentli qu'ell es son fill.

Al anar pera sortir la dona fentse cárrec de lo que passa vol tancarlos la sortida y fereix a *Jorge*. En aquesta situació, lo noy se revesteix de coratge y ca-regant ab son pare s'escapa.

Quan los del *Tio Caracol* se'n adona fungen en sa persecució.

Com lo pobre *Fanfan* ab la càrrega, no pot correr, se veu ja perdut al pass r'un pont puig al altre costat ja hi ha 'ls lladres, més en aquell crítich moment te la inspiració d'aixecar la esclosa del pont y 'ls lladres se veuen impossibilitats de passar.

Ab pena y fatic *Fanfan* arriba a sa casa y entrega las cartas a la seva mare que boja d'alegria l'es-

treny en sos brassos, lo mateix que el pobre *Claudinet* que poch a poch va perdent las forces.

Claudinet queda sol en la escena, puig los demés son ha prester auxili a *Jorge*, quan per una finestra entra *Espinilla* y 'l *Tio Caracol*.

Claudinet que ho veu vol cridar, més adonantse d'ell, l'amenessan. Lo pobre nen, sense forces se va arrestant per terra fins a arribar al timbre que hi ha demunt d'una taula, y a son só entra la gent sense ser a temps per evitar que *Espinilla* dongui una ga-nivetada a *Claudinet*.

Mentrells lligan als lladres, lo pobre nen aspira abrassat ab son amich del cor, ab *Fanfan*, y rodejat d'aquelle familia.

Aquest es breument apuntat, l'argument del melodrama, per lo que 's podrà jutjar les emocions que se sufreixen. Lo desenrotillo, es tot lo natural que cab dintre del gènero melodramàtic.

Los personatges, pintats de ma mestre. Aquells dos pillets fan plorar al cor, tenen un relleu, un interès que no decau pas ni un moment. Lo públic s'encarna ab ells, plora quan ells pateixen y riu quan ells gosan. Son dos figures dramàtiques de primera forsa. ¡Que 'n son de bonicas aquelles escenes plenes de sentiment! ¡Com fan sentir! ¡com fan bategar lo cor!

La figura de *Elena* també es molt interessant ja que 's veu lo penar de la ignorància.

En fi, hauriam de citar tots los personatges, y per consegüent ocupariam massa espai.

Eus contentarém sols en fer constar que la execució es superior per part de tots los artistas; que la misse en escena es superior. Las decoracions que 's presentan son d'una bellesa y un efecte sorprendent, igual que 'ls mobles y vestuari. May, may havíam vist en nostre teatre una obra posada ab tants propietats. Preveym doncs, ab tel motiu, que nostre teatre se veurà plé de gom a gom cada dia que 's posin en escena «Los dos Pilletes», puig que d'espectacles d'aquesta mena no se'n veuen gayres en la vida y es precis aprofitar las ocasions.

Nosaltres donem la horabona al empresari ja que ha procurat fernes coneixer ab tota riquesa de details, una de les obres que més èxit ha alcansat y que nosaltres desconfiavam veurerla en nostre teatre, ja que això proporciona gastos immensos.

Greyem que ne quedarà ni un rensense sense veure «Los Pilletes», correspondent així als esforços de la empresa.

P. C.

Correspondencia particular de LO SOMENT

Espluga de Francolí 27 Octubre 1899.

Senyor Director.

Molt senyor meu: Ahir al cap-vespre fou mort violentment de tres terribles punyalades lo vehí d'aquesta anomenat Pau Balcells (a) Pau del Mitjeret, en lo precís moment d'entrar a la població retornant del camp on havia estat travallant tot lo dia. Lo Jutjat va instruir les primeres diligencias manent sis dies lo cadavre y ordenar la detenció de Pau Torrents (a) Pau Farré que ha sigut portat a les presons del cap del partit a disposició del senyor Jutje d'instrucció. Se donen moltes versions com a causes que motivaren aquest sensible fet, abstinentme per tal motiu de relatarne cap per por de no ser prou veredicte.

Avui s'ha donat sepultura cristiana al difunt, que ha deixat la muller y dos familiars menors d'edat. ¡Que Deu li hagi amparat l'ànima!

— Seguim tenint un temps primaveral que deix fer totes las feyness del camp ab verdader desembràs, anyorantse sols una abundant y benèfica pluja que assahonés los camps pera ferlas més a pliser.

Lo Corresponsal.

Secció oficial

Banca de Reus de Descuentos y Préstamos

Desde l'dia primer de Novembre próxim les llibretas de la Caixa de Economías perteneixents a la primera emissió quedarán subjectas al Reglament de las de segona emissió.

Si algú dels possessors de ditas llibretas de la primera emissió no estigués conforme ab dita modificació deurà retirar lo total capital que acrediti, desde les 9 fins a les 12 del matí de tots los días laborables excepte los dilluns; y d'estar conforme, se servirà passar a aquestes oficinas en los mateixos dies y horas senyalats, pera efectuar lo correspondent canvi de llibretas.

Reus 25 Octubre 1899.—L'Administrador, Joseph Montagut.

Registre civil del dia 26 d' Octubre de 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisco Domenech Selé, 54 anys, Carme baix, 28.—Francisca Vidiella Robert, 36 anys, Sant Tomàs, 2.

Secció religiosa

Sant d' avui.—Sant Simó y Sant Judas.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy a les sis de la tarda s'començarà lo Novenari d'ànimes ab sermó y laments. Demà s'començarà dita funció a les cinch de la tarda predicant lo Rvnt. senyor D. Joan Llauderó. Lo dilluns y dimarts tindrà lloc dit Novenari a les sis de la tarda.

Parroquia de Sant Joan Baista (Providència).

Continua en aquesta iglesia la funció de las solemnes quaranta Horas descubrint a S. D. M. per lo matí a les 9 y seguirà ofici solemne per la tarda a les 6 trissagi cantat y a les 7 la reserva; lo diumenge l'ofici serà a dos quarts de deu, y per la tarda després de cantat lo trissagi seguirà la processó y per fi la reserva.

Sant de demà.—Sant Narcís.

Anuncis particulars

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y veriat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos pera nitxes, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que 's troben fets malber.

Ripoll germanas

CARRER LLOVERA 29

També trobarán en aquesta casa gran varietat de plantas y altres adornos pera assol.

ICAFETERS!

Cartolines, cromos, fotopies y bitllets pera la Rifa de dolços. Paperes pera plats de confitura. Llistas pera 'l sorteig de dolços. Y tot lo concernent a dit sorteig a preus limitadíssims.

IMPREMPITA FERRANDO

Traslado

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas en lo carrer de Llovera núm. 18.

Donerà rahó den Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA

DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entresol.

Curs especial pera senyoretas

Diversions públiques

Teatro Fortuny

GRAN COMPANYA CÓMICHE-DRAMÀTICA

dirigida pel primer actor

DON MIQUEL CEPILLO

Funció per avuy.—9.º d'abril.—Tercera representació del interessant melodrama en dues parts, dividides en vuit quadros, original de Mr. Pierre De-courcelle, traduït al espanyol per D. Joan Cusenat, titulat «Los dos pilletes».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. paraís 2.

A tres quarts de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas à la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringeas, ronquera, efonía y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bones farmaciacs y principals droguerias.

Llibre important**CARTILLA RÚSTICA****PREUS DELS PLANTADORS**

DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donar-se compte dels importants temes que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrà en Sant Sadurní de Noya, s'hi troben esplícadas ab claretat totas aquelles operacions y cuidados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americà, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y fermar las vinyas, etc., etc.; seguit d'altres no menos importants datos molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de condir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blanques y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més pràctics e intel·ligents viticultors d'Espanya y França; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holändesa y's veu en aquesta Imprenta al preu de UNA PESSETA.

Autònia deslfovista**ALTA'S AREP****BAIXAS**

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprenta d'
aquest diari:

IGAETE**OBRA NOVA**

Fills Ilustres de Reus

ADEITS

Francisco Gras y Elias
3 pessetas exemplar.—Seven en aquela
impremta.

ADIAUM**Ferrocarril econòmic de Reus á Salou**Servei de trens que regirà desde l'2 d'Octubre
de 1899.Sortides de Reus.—4'10, 9'00 mati, 2'32, 5'43
tarde.Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 mati, tarda 5'10
y 7'25 nit.

Tranvia d vapor.—Sortides de la estació: 11'20 y
7'50 nit.—Sortides del Arrabal: 8'45 mati y 2'15 t.
Reus 26 de Septembre 1899.

**Publicacions regionalistes que 's
reben en aquesta Redacció.**

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«Lo Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Ven del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Cataunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskaldunak», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Bizcaia).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Secció comercial**Bolsí de Reus**

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió a Barcelona á les 4 de la tarde del dia

ahir.	64'50	Cubas del 86	71'75
Interior	12'45	Cubas del 90	80'12
Orenses	48'95	Aduanas	96'25
S. Juan	46'30	Ob. 5 010 Almansa	44'87
Norts	78'25	Id. 3 010 França	44'87
Fransas	PARIS		
Filipinas	61'90	Norts	
Exterior	26'10	Londres	31'85
París	1'90	GIROS	

Se reben órdes para operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisibles de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisió a Barcelona á les 4 de la tarde d'ahir.

Interior	64'55	Aduanas	48'90
Amortisable	71'63	Orenses	12'50
Cubas 1896	71'63	Cubas del 86	71'75
Cubas 1890	60'12	Obs. 6 010 França	88'25
Filipinas	78'25	Id. 6 010	44'87
Exterior París	61'95	Id. 3 010	44'87

París 26'10 Londres 31'85
Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y Paris.—Compra y venda al comptat de tota classes de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerc de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa	31'25	31'25
» 8 dias vista	31'60	31'75
Pàris 90 dias fetxa	25'25	25'25
Pàris vista	25'25	25'25
Marsella 90 dias fetxa		
Marsella 8 dias vista		

VALORS LOCALS**DINER PAPER OPER.**

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	625	
Industrial Farinera	575	
Banch de Reus de Descomptes		
y Prestams		
Manufacturera de Algodón	100	110
Companyia Reusense de Tran-		
vias		
Companyia Reusense de Tran-		
vias privilegiadas de cinch	150	
per 100		

Servei dels trens de viatgers**De Mora á Reus**

SORTIDA	ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab coches de 3.ª classe 7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab coches de 1.ª classe 7'01 m.
8'44 m.	tren mercancías coches de 2.ª y 3.ª classe 12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 15'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab coches de 3.ª classe 8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab coches de 3.ª classe 9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab coches de 3.ª classe 6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab coches 2.ª y 3.ª classe 10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab coches de 1.ª classe 10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1) 8'22 m.
4'43 m.	» » » 9'44 m.
7'09 m.	tren exprés ab coches de primera classe 9'21 m.
1'01 t.	tren de mercancías ab coches 2.ª y 3.ª classe 7'34 n.
1'59 t.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 5'31 t.
6'35 t.	tren mixto ab coches de 2.ª classe (2) 10'13 n.

De Barcelona á Reus

SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab coches de 2.ª y 3.ª classe (3) 10'17 m.
9'51 m.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 1'01 t.
11'15 m.	tren mercancías ab coches de 2.ª y 3.ª classe 6'35 t.
1'55 t.	tren correo ab coches de 1.ª 2.ª y 3.ª classe 5'31 t.
7'02 t.	tren exprés ab coches de 1.ª classe 9'45 n.

(1) Trasport á Sant Vicenç.

(2) Idem á Roda y Sant Vicenç.

(3) Idem á Sant Vicenç y Roda.

Reus 1 de Juliol de 1899.